

KOMMUNREVISIONEN
ÖSTERSUND

ÅRSRAPPORT

BARN- OCH UTBILDNINGS- NÄMNDEN

Innehållsförteckning

1 INLEDNING 3

1.1 BAKGRUND TILL UPPDRAGET 3

1.3 RAPPORTENS STRUKTUR 3

2 SAMMANFATTNING AV GRUNDLÄGGANDE GRANSKNING..... 4

2.1 ÄNDAMÅLSENLIGHET..... 4

2.2 EKONOMISKT TILLFREDSSTÄLLANDE..... 4

2.3 INTERN KONTROLL 4

3 SAMMANFATTNING FÖRDJUPADE GRANSKNINGAR.....5

3.1 INKÖP OCH UPPHANDLING.....5

3.2 VÄLFÄRDSBROTTLIGHET5

3.3 EFFEKTIVITET I KÄRNVERKSAMHETEN 6

3.4 UPPFÖLJANDE GRANSKNING AV ARBETSMILJÖN INOM SKOLAN..... 6

4 SAMLAD BEDÖMNING7

1 INLEDNING

1.1 BAKGRUND TILL UPPDRAGET

Enligt God revisionssed i kommunal verksamhet består årlig granskning av flera delar. All granskning som görs under verksamhetsåret ligger till grund för de förtroendevalda revisorernas ansvarsprövning.

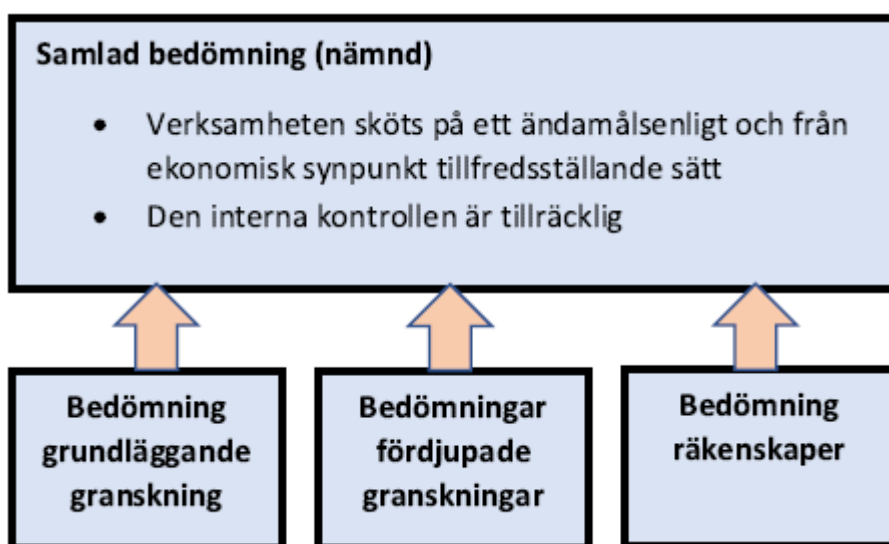
Grundläggande granskning, som genomförs i alla nämnder/styrelsen är en översiktlig granskning av styrning och kontroll samt målstyrning.

Fördjupade granskningar genomförs inom områden som revisorerna bedömer som väsentliga att granska.

Respektive granskning bedöms för sig utifrån de revisionskriterier som gäller för det granskade området.

God revisionssed i kommunal verksamhet anger att de förtroendevalda revisorerna vid årets slut med stöd av yrkesrevisorerna och det samlade året som grund, analyserar om verksamheten i kommunstyrelsen och nämnder sker på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Följande figur kan illustrera ansvarsprövningen för nämnden:

I Östersunds kommun bedöms räkenskaperna på en övergripande nivå och inte för varje nämnd. Undantaget är om någon nämnd skulle uppvisa betydande felaktigheter i redovisningen.

1.2 SYFTE

och syftet är att årsrapporten ska utgöra ett underlag till de förtroendevalda revisorerna inför deras uttalande i revisionsberättelsen.

1.3 RAPPORTENS STRUKTUR

Rapporten inleds med en sammanfattning av den grundläggande granskningen, se rapport "Grundläggande granskning av barn- och utbildningsnämnden 2024" med bilagor. Därefter följer en sammanfattning av de fördjupade granskningar som genomförts inom nämndens område. Slutligen görs en samlad bedömning av nämndens verksamhet för 2024.

2 SAMMANFATTNING AV GRUNDLÄGGANDE GRANSKNING

2.1 ÄNDAMÅLSENLIGHET

Har nämnden bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt?

Vi bedömer att nämnden i huvudsak har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt.

Granskningen visar att nämnden har beslutat om grundläggande styrdokument. Nämnden har antagit en verksamhetsplan som uppfyller kraven enligt reglemente och kommunens anvisningar. Verksamhetsplanen har följts upp under året.

Nämnden har fått fem uppdrag från fullmäktige. Samtliga har genomförts. Av nämndens egna uppdrag har fyra av fem uppdrag genomförts. Uppdraget att "fler elever ska gå ut med fullständiga betyg genom att fokusera där behoven är som störst" har inte genomförts.

Nämnden har analyserat nyckeltalen. Nyckeltalen är till viss del styrande för verksamheten men de har inte ett direkt samband med de övergripande målen eller uppdragen.

Nämnden har löpande lämnat uppdrag till förvaltningen. För merparten framgår när uppdragen ska vara genomförda eller återredovisas.

Nämnden har fastställt en årsplan för uppföljning och löpande hållit sig informerad om verksamheten.

2.2 EKONOMISKT TILLFREDSSTÄLLANDE

Har nämnden en ändamålsenlig styrning, uppföljning och kontroll av sin ekonomi?

Vi bedömer att nämnden har haft en ändamålsenlig styrning, uppföljning och kontroll av sin ekonomi.

Nämnden har antagit detaljbudget och följt upp ekonomin under året. Verksamheten har i huvudsak bedrivits inom tilldelad budget. Nämnden har genomfört effektiviseringar och besparingar enligt kraven i Mål och budget 2024. Nämnden har, utifrån fullmäktiges krav efter den första tertialrapporten, upprättat åtgärdsplan och även huvudsakligen genomfört erforderliga åtgärder.

2.3 INTERN KONTROLL

Har nämnden sett till att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig?

Vi bedömer att nämnden delvis har säkerställt att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig.

Internkontrollplanen har upprättats utifrån den kommungemensamma strukturen och följts upp under året. Endast två risker har kontrollerats och hanterats utan avvikelser vid årets slut. Två risker visar på större avvikelser och fyra risker visar på mindre avvikelser. Risker med större avvikelser avser brist på legitimerade lärare respektive förskollärare.

Vi noterar att några delegationsbeslut inte har återrapporterats i enlighet med nämndens delegationsordning, dvs. vid nästa sammanträde.

Nämnden har i huvudsak vidtagit åtgärder utifrån föregående års rekommendationer.

3 SAMMANFATTNING FÖRDJUPADE GRANSKNINGAR

3.1 INKÖP OCH UPPHANDLING

Kommunstyrelsen och nämnderna har endast delvis säkerställt en ändamålsenlig styrning, uppföljning och intern kontroll avseende inköp och upphandling. Vi är dock medvetna om att det pågår ett arbete med att se över både organisation och styrdokument gällande såväl inköp som upphandling

Styrelse och nämnder har inte fullt ut säkerställt att det finns kompetens för att utföra upphandlingar. Utbildning i LOU är inte obligatoriskt och upphandling är inte inkluderat i alla förvaltningars introduktionsplaner. Nämnderna har inte reglerat vad som ingår i den upphandlande enhetens/delegatens ansvar.

Genomförda stickprov visar på brister gällande diarieföring och dokumentation av både direktupphandlingar och större upphandlingar.

Bedömning: delvis

Nämndens svar:

Inom nämnden är det närmast berörd chef till den som genomför upphandlingen som ska säkerställa att upphandlingen diarieförs. Dokumenten hanteras enligt direktiven i nämndens informationshanteringsplan, planen är under revidering för att synka mot KS informationshanteringsplan.

Förvaltningen direktupphandlar oftast varor och tjänster som inte är likartade andra förvaltningars. Ett begränsat antal personer inom förvaltningen kan, och får, direktupphandla. Avstämning av att gränsen för direktupphandling inte överskrids för kommunen som helhet görs i upphandlingsforum.

De fåtal personer som genomgår utbildning får kontinuerlig utbildning genom Upphandlingskontoret. Genomgång när ett nytt ramavtal är på plats. Utbildningsmaterial finns på SKR.

Det kommer att finnas en risk avseende inköp och upphandling i nämndens riskanalys inför 2025 som bedöms som hanterbar eftersom antalet personer som kan genomföra en direktupphandling har minimerats.

3.2 VÄLFÄRDSBROTTLIGHET

Nämnden har endast delvis säkerställt en god intern kontroll för att förebygga, upptäcka och utreda välfärdsbrott.

Bedömning: Delvis

Nämndens svar:

Kartläggning av riskområden görs regelbundet.

Nämnden har beaktat perspektivet välfärdsbrottslighet i samband med den riskanalys som utgör det första steget i framtagandet av internkontrollplan.

Nämnden anses att för att de åtgärder som vidtas ska uppnå effektivitet, behöver systematik och dokumenterade rutiner finnas för de åtgärder som tillhör identifierade riskområden. I nämndens svar finns exempel på riskområden med tillhörande åtgärder där skriftliga rutiner ska upprättas och/eller ses över.

Omvärldsbevakning sker bland annat genom förvaltningsledningens information vid gemensamma chefsmöten. Utbildnings- och informationsmaterial från SKR kommer att

uppmärksammas i olika chefs- och medarbetargrupperingar. Nämnden framför önskemål om en kommungemensam utbildning inom området.

Svensk Handels Varningslista tillgängliggörs omedelbart vid öppning av ekonomisystemet Visma. Inom kommunens upphandlingsforum uppmärksammas vikten av att vara vaksam på oseriösa aktörer. Representanter i upphandlingsforum har förutsättningar att systematiskt delges information om oseriösa aktörer.

Nämnden kommer se över eventuella behov och möjligheter att delta i SKR:s nätverk gällande välfärdsbrottslighet. I övrigt tillgodoses behovet av inhämtning av information genom kommunens upphandlingsforum.

3.3 EFFEKTIVITET I KÄRNVERKSAMHETEN

Vår sammanfattande bedömning är att kommunstyrelsen och berörda nämnders styrning och uppföljning delvis bedrivs på ett sätt som bidrar till ökad effektivitet. Bedömningen grundar sig på att granskade nämnder i stort sett har en väl fungerande ekonomistyrning utifrån att de håller budget, vilket bör ses mot bakgrund av att nämnderna får full täckning för exempelvis löneökningar och tillkommande lokalkostnader. Nämndernas kostnader har dock inte anpassats utifrån förändringar i demografin. Ekonomistyrningen kan därmed inte fullt ut anses ha bidragit till en förbättrad effektivitet.

Inom **barn- och utvecklingsnämnden** har kostnaderna per elev inom grundskolan ökat vilket beror på att kostnader för lokaler och personal inte har anpassats utifrån minskat elevantal. Elevresultaten är utifrån nämndens egna analyser på en fortsatt hög nivå jämfört med andra kommuner. Sett till andelen elever som har uppnått betygskriterierna i alla ämnen har resultatet minskat drastiskt senaste åren.

Bedömning: delvis

Nämndens svar:

Behovsbeskrivningar tas fram årligen och nämnden anser att ytterligare åtgärder inte behöver vidtas när det gäller planeringen av lokalernas dimension kopplat till verksamheternas behov. Nämnden får tillförlitliga underlag som är framtagna utifrån prognostiserad befolkningstillväxt och som sedan ligger till grund för politiska beslut.

Befolkningsprognosen indikerar ett fortsatt vikande barnunderlag kommande år för nämndens verksamhet. Nämnden ser fortsatt ett behov av att vidta nödvändiga åtgärder för att effektivisera och anpassa sin verksamhet utifrån demografin.

Ett arbete har påbörjats för att minska den administrativa bördan för cheferna och verksamheten. Förvaltningen behöver fortsätta se över sina mötesstrukturer så inte den mesta av arbetstiden går till möten.

Nämnden beskriver problematik och möjligheter när det gäller att kunna välja ut och använda styrande nyckeltal.

3.4 UPPFÖLJANDE GRANSKNING AV ARBETSMILJÖN INOM SKOLAN

Uppföljningen visar att nämnden har vidtagit flera av de åtgärder som planerats utifrån revisionens rekommendationer, bland annat när det kommer till utbildning av elever och medarbetare. Brister i samverkan med teknisk förvaltning kvarstår fortfarande trots att vissa åtgärder har vidtagits.

Vår samlade bedömning är att vidtagna åtgärder har bidragit till att förbättra nämndens styrning och uppföljning av rektors, lärares och elevers arbetsmiljö och arbetssituation. För att ytterligare förbättra arbetsmiljö och arbetssituation krävs fortsatta åtgärder för att förbättra samverkan med teknisk förvaltning.

Revisorerna har inte begärt svar på granskningen.

4 SAMLAD BEDÖMNING

Vår bedömning är att nämnden i huvudsak har en tillfredsställande ledning och styrning men att den interna kontrollen endast delvis är tillräcklig inom de områden som vi granskat. Bedömningen grundar sig på följande:

Revisionsfråga	Svar	Kommentar
Har nämnden bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt?	I huvudsak	Grundläggande granskning
		Fördjupade granskningar. Inga fördjupade granskningar har berört ändamålsenlighet
Sammanfattande bedömning	I huvudsak	
<i>Kommentar till bedömning</i> Nämnden bedöms i huvudsak ha bedrivit verksamheten på ett tillfredsställande sätt.		
Ekonomiskt tillfredsställande Har nämnden en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi?	Ja	Grundläggande granskning
	Delvis	Fördjupade granskningar <i>Effektivitet i kärnverksamhet</i> ; granskningen visar att nämnden delvis har bedrivit verksamheten på ett effektivt sätt.
Sammanfattande bedömning	I huvudsak	
<i>Sammanfattande bedömning</i> Nämnden i huvudsak har en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi.		
Har nämnden sett till att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig?	Delvis	Grundläggande granskning
		Fördjupade granskningar
	Delvis	Inköp och upphandling
	Delvis	Välfärdsbrott
	I huvudsak	Uppföljande granskning av arbetsmiljön inom skolan
Sammanfattande bedömning	Delvis	
<i>Kommentar till bedömning</i> Den sammanfattande bedömningen är att nämnden i huvudsak har sett till att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig. Nämnden har ett flertal risker som inte har hanterats under året. Flera fördjupade granskningar har visat på brister i den interna kontrollen. Bristerna har inte en omfattande påverkan på nämndens verksamhet och ekonomi. Bristerna i de fördjupade granskningarna har inte påverkat helhetsbedömningen av nämnden.		